

Cirkulärnr: 2004:22
Diariernr: SK 2004/0483 Lf 0308/04
P-cirknr: 2004:2-8
Nyckelord: Arbetsrätt, preskription
Handläggare: Göran Söderlöf
Sektion/Enhet: Arbetsrättsenheten
Datum: 2004-02-27
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2004 nr 8 om preskription när
DO väckt talan om skadestånd i samband med tillsät-
tande av vikariat
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2004 nr 8

CIRKULÄR

Personalpolitik: 2004-2:8

Nyckelord: Arbetsrätt, preskription

Arbetsrättsenheten
Göran Söderlöf

2004-02-27

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 2004 nr 8 om preskription när DO väckt talan om skadestånd i samband med tillsättande av vikariat

Arbetsdomstolen (AD) har i dom 2004 nr 8 mellan ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) och Malmö kommun (kommunen) prövat om preskription inträtt när den sökandes fackliga organisation (SKTF) fått kännedom om de omständigheter som utgör grunden för DO:s skadeståndsyrkande.

Bakgrund

Under våren 2002 skulle ett vikariat som introduktionssekreterare vid Fosie stadsdelsförvaltning avseende andra halvåret 2002 tillsättas. Av 75 sökande kallades åtta personer till intervju. Kommunen anställde en man den 21 maj 2002. De fackliga organisationerna informerades om tillsättningsbeslutet vid ett möte den 5 juni 2002. SKTF:s sektionsordförande fick del av beslutet i början av juni 2002. DO mottog den 26 augusti 2002 en anmälan om utredning av etnisk diskriminering vid tillsättandet av vikariatet från en av de sökande, Maria Axelsson. Maria Axelsson är uppvuxen i Iran och kom till Sverige 1989. Hon har genomgått universitetsutbildning i bokföring i Iran och gymnasie- och universitetsutbildning till studievägledare i Sverige.

Sedan SKTF till DO uppgett att de inte hade för avsikt att företräda Maria Axelsson i diskrimineringsärendet instämde DO kommunen till AD och yrkade skadestånd för brott mot förbuden mot direkt diskriminering i 8 § jämförd med 10 § lagen om åtgärder mot etnisk diskriminering i arbetslivet samt 15 § jämförd med 17 § första punkten jämställdhetslagen. Brottet skulle vara att inte ta ut Maria Axelsson till anställningsintervju och inte anställa henne som introduktionssekreterare.

Sedan kommunen bestritt yrkandet i sak och i första hand gjort gällande att DO:s talan var preskriberad enades parterna att frågan om preskription borde avgöras genom mellandom.

Arbetsdomstolen

Frågan om preskription inträtt och DO:s talerätt gått förlorad beror på om SKTF haft kännedom om de omständigheter vartill DO:s yrkande hänför sig i mer än sex månader innan DO väckte talan i målet, vilket skedde den 17 mars 2003. AD hade därför att ta ställning till om SKTF haft kännedom om dessa omständigheter före den 17 september 2003.

(Facket har fyra månader på sig att väcka talan om skadestånd enligt 64 § MBL. Den tiden förlängs i diskrimineringsärenden med två månader till sex månader om den fackliga organisationen inte driver ärendet genom att påkalla förhandling enligt 41 § lagen om åtgärder mot etnisk diskriminering i arbetslivet, jämförd med 66 § första stycket MBL.)

AD gör i domskälen på sid. 12 f. en omfattande genomgång av den rättsliga regleringen av preskription, inklusive rättspraxis och förarbetsuttalanden och kommer fram till att den kännedom som avses i preskriptionsbestämmelserna i MBL och i äldre kollektivavtal om förhandlingsordningar och dylikt gäller faktisk omständighet, som beslut och åtgärd. I detta ärende är det kommunens beslut att inte kalla Maria Axelsson till intervju och beslutet att anställa annan som utgör en sådan omständighet.

Senast i augusti 2003 fick företrädare för SKTF kännedom om att Maria Axelsson sökt vikariatet och var missnöjd med att hon inte kallats till intervju hos kommunen. Den 18 september 2003 fick SKTF en förfrågan från DO om förbundet avsåg att företräda Maria Axelsson i diskrimineringsärendet. SKTF gjorde den bedömningen att någon diskriminering inte ägt rum.

AD konstaterar att SKTF haft sådan kännedom som krävs enligt preskriptionsbestämmelserna före den 17 september 2003. DO:s talan är därför preskriberad och talerätten förlorad enligt 68 § MBL.

Kommentar

AD har i domen klarlagt frågan om preskription när den missnöjde arbetssökanden eller arbetstagarens fackliga organisation inte driver frågan om påstådd diskriminering enligt någon av diskrimineringslagarna till tvisteförhandling. Preskriptionstiden räknas från det den fackliga organisationen fick kännedom om att en medlem, i detta fall, sökt en befattning och känner sig missnöjd med att hon inte ens blev kallad till anställningsintervju.

Om DO:s ståndpunkt skulle gälla d.v.s., att preskriptionsfristen börjar löpa först när SKTF haft tillgång till eller själva utrett om diskriminering förevarit utifrån vilka som kallats till intervju, deras meriter och de krav arbetsgivaren ställde på sökandena, skulle det medföra att SKTF skulle kunna skjuta på preskriptionen genom att dröja med att påbörja eller slutföra en sådan utredning.

Vi vill erinra om promemorian ”Hur hanteras diskrimineringsstvister?”, bilagt Svenska Kommunförbundets cirkulär 2003:79, som särskilt tar upp vikten av att kontrollera om den händelse eller åtgärd som åberopas är preskriberad.

Det förekommer att ombudsmännen under tiden de handlägger diskrimineringsärende begär att arbetsgivaren medger anstånd med talans väckande. Något sådant medgivande är inte arbetsgivaren skyldig att lämna.

Kommunen har i detta ärende JO-anmält DO för att DO inte har hållt isär sina roller som myndighet respektive part i processen. JO har inte fattat något beslut ännu.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Arbtsgivarpolitiska avdelningen
Arbetsrättsenheten

Gunnar Bergström

Göran Söderlöf

Bilagor

Arbetsdomstolens dom 2004 nr 8